

DANKEN WIJ DE TRAPPIST AAN EEN KONTICHNAAR?

Frans Daniël Dom wordt op 24 december 1791 in Kontich geboren. De dag daarop, kerstdag, wordt hij in de Sint-Martinuskerk gedoopt. Zijn vader is Jan Frans Dom en zijn moeder Elisabeth Van Berckelaer.

Vader Dom is veekoopman en de jonge Daniël blijft na school thuis om zijn vader te helpen. Hij durft daarbij de mensen wel eens een poets bakken: op een keer moet hij een kalf ergens afleveren en hij bindt het dier aan de deurklink, zodat de bewoners de deur niet kunnen openen om hem achterna te zitten. Hij is blijkbaar nogal een potige kerel, die dikwijls vechtenden moet scheiden en die graag een pintje drinkt.

De jonge Dom wordt echter opgeroepen om dienst te doen in de legers van Napoleon waar hij tot foerier wordt bevorderd. Nadat Napoleon is verslagen, keert hij terug naar het gewone leven en hij blijkt een echt fuifnummer te zijn geworden. Hij leert een meisje kennen, maar weet na een tijd – na enkele zware fuiven en ruzies thuis - niet meer van welk hout pijlen te maken.

Hij besluit om op bedevaart te gaan naar de kapel van O.-L.-Vrouw van Goede Wil in Duffel. Zoals toen de gewoonte was, kruipt hij driemaal op zijn knieën rond de kapel in de hoop dat hij zijn probleem klaarder zou zien en dat hij de juiste beslissing zou kunnen nemen: ofwel zijn vele zonden biechten en trouwen, ofwel bij de strenge trappisten in het klooster gaan. Hij besluit zijn bolhoed omhoog te gooien. Valt die met de opening naar boven op de grond, dan gaat hij naar Westmalle. Valt hij met de bolle zijde naar boven gekeerd, dan gaat hij naar Rome vergiffenis vragen en zal hij trouwen. De hoed valt ... met de opening naar boven.

Hij gaat dus op weg naar de trappisten. Daar hecht men niet veel geloof aan zo'n merkwaardige roeping. Nochtans kan hij na veel aandringen de prior overtuigen en begin november mag hij intreden. Op 11 november 1817, feest van Sint-Martinus, patroonheilige van Kontich en van Westmalle, ontvangt hij het ordekleed.

Over zijn verdere "loopbaan" bij de trappisten volstaat het de belangrijkste feiten te vermelden: in 1818 mag hij zijn geloften afleggen en op 23 december 1820 wordt hij priester gewijd. Zijn eremis doet hij in Kontich. Hij wordt een van de onderwijzers van de weesjongens die in de abdij worden opgevoed.

In 1836 wordt de priorij van Westmalle door de paus tot abdij verheven. Op 14 juli van datzelfde jaar wordt onze broeder Martinus, zoals zijn kloosternaam luidde en op dat ogenblik al prior (overste) van het klooster, tot eerste abt van de abdij van Westmalle gekozen.

Bij de verheffing van het klooster tot abdij werd echter ook bepaald dat de vroegere strenge regels die werden gevolgd, moesten worden afgezwakt. Vroeger was alleen zuiver water als drank toegestaan. Nu werd toegelaten dat cider of bier wordt gedronken in de refter van de monniken. Dus gingen de paters aan de slag en op 1 augustus van datzelfde jaar werd begonnen met het bouwen van een brouwerij. Op 10 december 1836 konden de monniken voor de eerste keer hun eigen brouwsel proeven.

Het doodsprentje van Martinus Dom, hiernaast afgebeeld, bevindt zich in de verzameling doodsprentjes van de Kon. Kring van Heemkunde. Tot hiertoe zijn er ongeveer een 7.500 gecatalogiseerd en op computer gezet. De bestanden kunnen geconsulteerd worden in het Documentatiecentrum van de Kon. Kring van Heemkunde, Duivenstraat 22, elke maandag van 20 tot 22 u. De Kring aanvaardt ook graag doodsprentjes waar u geen blijf mee weet!

Het bier werd enkele jaren voor de eerste Wereldoorlog in de handel gebracht, met steeds stijgend succes ... tot op onze dagen. Hoe verliep het verder met abt Martinus Dom?

Hij bleef goede contacten onderhouden met pastoor

De Buck van Kontich, die van 1824 tot 1829 schoolopziener was geweest en die Dom in zijn functie van onderwijzer zal hebben ontmoet. De trappisten van Westmalle mochten in die tijd ook in Kontich komen bedelen.

En de kerk van Kontich heeft nog lange jaren miswijn gekocht ... bij de trappisten.

Op 24 november 1868 vierde vader abt zijn vijftigjarig kloosterjubileum en op 29 december zijn gouden priesterfeest. Maar Dom Martinus werd oud. Hij overleed te Westmalle op 9 december 1873. Hij was 47 jaar overste geweest en 37 jaar abt.

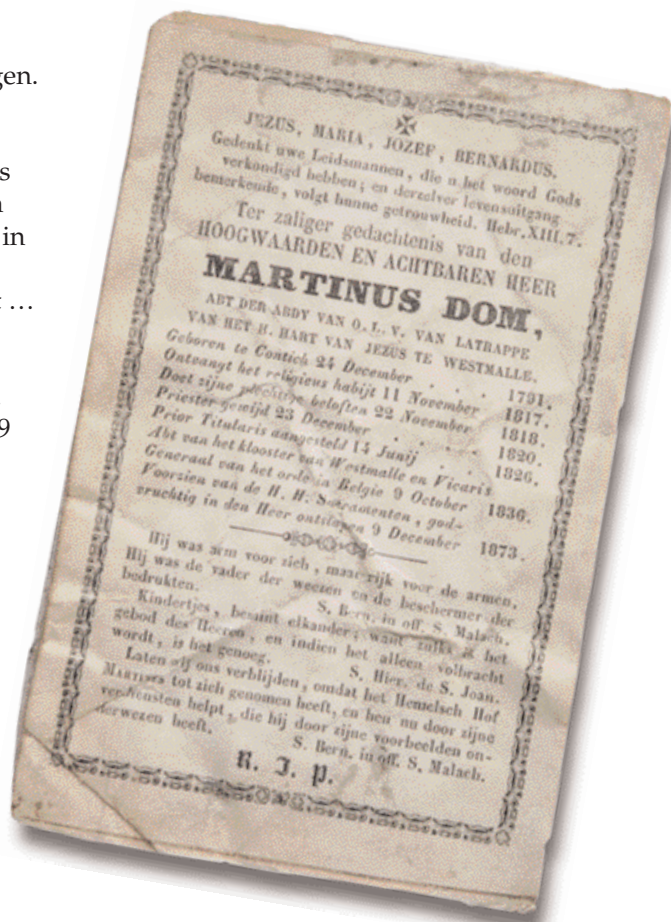
Danken wij de trappist aan een Kontichenaar? Ja en nee.

Wij danken de trappist ... aan de trappisten, en het toeval wilde dat het juist een Kontichenaar was die aan het hoofd van de abdij van Westmalle stond, toen men daar, door de wijziging van de kloosterregels, het bier als drank voor de monniken invoerde en met bier brouwen begon. Dom Martinus zal wel nooit vermoed hebben dat het bier, waartoe hij de aanzet heeft gegeven, zo populair zou worden.

De abdij en de vele liefhebbers van de Westmalse trappist zijn hem eeuwige dankbaarheid verschuldigd.

Het lijkt geen twijfel dat ook de Kontichse café's heel wat Westmalle hebben geschonken, want zoals elk ander Vlaams dorp had ook Kontich een bruisend herbergleven. In de 19de eeuw waren er nog meer dan 100 café's in de Mechelsesteenweg, stel je dat eens voor. Daarvan vind je nu nog enkele restanten in het museum. In de vitrinekast M06 bevinden zich heel wat voorwerpen die met dat uitgaansleven te maken hebben. Het aantal verschillende flesjes alleen al wijst op de vele brouwerijen die hier waren gevestigd.

Herman Jacobs

Wie alles nog eens wil nalezen vindt de meeste gegevens terug in "Geschiedenis van de Trappistenabdij te Westmalle" van Jan B. Van Damme o.c.r., uitgegeven in 1977.

JE EIGEN STAMBOOM MAKEN ?

De Koninklijke Kring voor Heemkunde van Kontich organiseert een cursus genealogie.

Een buitenkans voor al wie interesse heeft in familiekunde en aan een stamboom wil beginnen.

Walter Swinnen van de Vereniging voor Familiekunde, wil alle belangstellenden wegwijs maken in hoe men zijn eigen stamboom kan opstellen.

Deze cursus omvat vijf lessen en gaat door in het Documentatiecentrum, Duivenstraat 22, 2550 Kontich op volgende vijf dinsdagen:

3 en 17 februari 2004, en 2, 16 en 23 maart 2004.

Deelname in de kosten: 20 EUR, cursusmap inbegrepen.

Inschrijven kan door storting op rek. 415-5044221-42 van de Koninklijke Kring voor Heemkunde, Kontich. Het aantal deelnemers is beperkt. Dus, eerst is eerst.

Info: heemkunde.kontich@pandora.be of 03-457 19 38

NOG ALTIJD TE KOOP:

Het boek Jozef Van Herck. Memorieboekje 1915 (127 blz.) kost 12,50 EUR (13,75 EUR met verzendingskosten) en is te verkrijgen in het documentatiecentrum, Duivenstraat 22, 2550 Kontich, elke maandagavond van van 20.00 tot 22 uur of bij Guido Theys, Duffelsesteenweg 192, 2550 Kontich (03-457 54 68) of via overschrijving op 415-5044221-42 van de Koninklijke Kring voor Heemkunde Kontich

Museum voor Heem- en Oudheidkunde in Kontich, Sint-Jansplein (naast bibliotheek)

Elke zondag geopend van 14 tot 17u., gratis toegang, gidsen zijn aanwezig